

HiB-INFO

Nordens största tidning för håltagning

Nummer 3

2002

**Facktidningen
för håltagare!!!**

K1 00.49

Någonstans på vägen mellan Nora och Skoghall

Egentligen skulle Erik Håkansson ligga och sova på hotellrummet i Norrköping nu. Men för några timmar sedan ringde mobiltelefonen, och då var det bara att ge sig iväg. Några fästen till en pappersmaskin på Skoghalls pappersbruk hade lossnat vilket gör att maskinen står stilla och det kostar stora pengar varje minut.

Erik fick först åka till Nora för att hämta upp utrustningen och sedan direkt åka vidare mot Skoghall. I skogen längs vägen är det mörkt och stilla, men några mil längre fram på pappersbruket väntar man nervöst. Infästningshålen måste borrar upp och fräsas ut för nya infästningar och det är Hagby som har kunskan och utrustningen för att fixa det. Erik vet att natten kommer att bli lång – och gasar på.

Hagby ställer upp

Tidigt på morgonen är de nya infästningarna klara och Erik sitter åter i bilen, nu på väg hem. Han har jobbat hela natten därför att Hagby alltid ställer upp. På Hagby håller vi

Du kan
alltid lita på
Hagby

vad vi lovar och du ska alltid få det vi kommit överens om, även om det innebär att vi måste jobba mitt i natten. För vi vet förutsättningarna, att du som kund är beroende av att vi levererar när du behöver det.

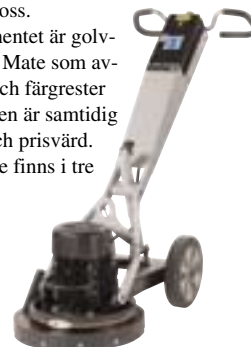
Eriks nattarbete är bara ett exempel på den vikt vi lägger vid servicen till dig. Ett annat exempel är Hagbys utökade omsättningsservice i södra Sverige, i Nora och i Stockholm. Ett ytterligare exempel är det nya konceptet med ett mobilt k-lager som senast användes i Hallstavik.

Störst i Sverige

Så många värderar Hagbys inställning till service att vi har blivit störst i Sverige på diamantverktyg: borrar, klingor och wire. Slipskivor, fräsverktyg samt första klassens kompletta utrustningar, wiresågar, borrarstativ hittar du också hos oss.

En nyhet i sortimentet är golvslipmaskinen Floor Mate som avverkar lim-, matt- och färgrester mycket effektivt. Den är samtidigt tyst, lätthanterlig och prisvärd. Suveräna FloorMate finns i tre olika storlekar.

Kontakta oss så berättar vi mer.

Hagby Asahi AB, Box 4, S-713 21 Nora, Sweden
Tel +46 587-84500, Fax +46 587-84580, Web: www.hagby.se, e-mail: hagby@hagby.se

HiB's medlemslista	4
Kombinera el- och hydraul i håltagningen	7
Håltagning modell större	8
Fördelarna är många	8
Förvärvet av Diamant Boart är slutfört	8
Angående IACDS	10
11 nya medlemmar i föreningen	10
På dagordningen vid IACDS-mötet i Stockholm	10
HiB stod som värd för sommarens IACDS-möte	11
Brokk är världsledande	13
Vi kikar på några av våra kollegors medlemstidningar	15
Finnkampen på diamantverktygsmarknaden mera intensiv	16
Visst är världen bra liten	16
Drillo, varken kallblodstravare eller bollkonstnär	16
Följ med till Hawaii	17
Lågkostnadsmässa, är det framtiden för branschen?	18
En enkel lösning är oftast den bästa	18
Följ med till World of Concrete i Las Vegas	19
Märkligt håltagningsuppdrag på Pater Noster	20
Debatt och insändarsida, nytt på HiB-Info	21
Föreningens arbete uppmärksammas	21
Mässkalender	22
Klassificerat	22
Notiser	22

Ansvarig utgivare: Gunnar Landborg

Redaktion: Gunnar Landborg samt Patrik Sjögren

Är håltagningsbranschen rena vilda västern?

Allt fler håltagningsföretag ansluter sig till HiB varför branschen på papperet är starkare än någonsin. Dessutom har föreningen dessutom ett 15-tal leverantörer som är anslutna vilket borgar för ett gott samarbete inför framtiden. När det gäller maskiner och arbetsteknik finns det mycket att göra även om det gått raskt framåt de senaste åren. Det finns dock ett orosmoment som gör att utvecklingen hejdas och riskerar att stoppas. Beställarnas jakt på lägsta möjliga pris pressar många mindre håltagningsföretag att ta onödiga risker för att kunna pressa priset. Håltagningsföretag som håller hårt på säkerhet har inte en chans att konkurrera.

Säkerhet och miljö blir alltför ofta lidande samtidigt som personalens vidareutbildning uteblir. I slutändan resulterar detta i en bransch utan kunskap och med metoder som liknar vilda västern. De stora beställarna kräver att vi skall arbeta efter kvalitetsplan såsom ISO9001 med fullständig dokumentation och personalutveckling. Det är svårt att efterleva dessa krav när beställarna hela tiden söker efter lägsta

möjliga pris. Utan tvekan så delas branschen i två läger där de större företagen får inrikta sig på de mer omfattande och komplicerade arbeten där få- och enmansföretagen inte kan vara med utan hänvisas till enklare arbeten med livet som insats.

En annan sida av samma mynt är att leverantörerna också blir lidande. De etablerade och seriösa håltagningsföretagen får mindre betalt som i sin tur gör att det inte finns någon marginal för leverantörerna att höja priserna efter prisindex. Då är det lätt att utveckling och forskning blir lidande när leverantörerna måste dra ner på utgifterna för att matcha inkomsterna. Att utvecklingen i branschen stannar upp är ju inte så svårt att räkna ut! Byggbranschen måste sätta upp spelregler för håltagare liksom det finns för exempelvis elektriker. Krav på yrkesbevis är en bit på vägen!

Från en sak till något helt annat... Beställarna har blivit bortskämda och rent av slöa när det gäller beställning av håltagning. Allt för ofta kommer håltagaren ut med fel dimensioner samt med förhoppning om att han skall bli färdig innan kväll. Väl på plats stämmer varken dimensioner eller antalet hål och det är ingen ovanlighet att utsättning dessutom saknas. Som håltagare måste vi stå på oss när det gäller utsättning av hålets placering. Vem vill ta ansvar för avborrade och dolda installationer som kan finnas i väggar och golv? Använd AFU99-hål när du tar emot beställningar och informera håltagaren som är på fältet om våra rättigheter. AFU99-hål reglerar exempelvis el- och vattenförsörjning samt övriga allmänna hjälpmedel. Kopia av AFU99-hål fanns i HiB-Info 2002-1, men du finner den även på

55:ans Borr och Bygg AB

Magnus R. Runolfsson
Box 1168, 141 24 HUDDINGE
Tel: 08-464 9 88, Fax: 08-464 99 88

ABC-Håltagnar'n Knivsta Betonghåltagning AB

Ola Gladh
Ålgrytevägen 149, 127 31 SKÄRHOLMEN
Tel: 08-97 19 17, fax 08-464 81 71

A-Borrning i Falköping AB

Calle Bendefors
Box 61, 521 02 FALKÖPING
Tel: 0515-182 40, Fax: 0515-196 86
E-post: aborrkalle@swipnet.se

Allteknik i Kramfors AB

Håkan Jonsson
Elofsbacken 7, 872 63 KRAMFORS
Tel: 0612-325 03, Fax: 0612-155 25
E-post: allteknik@telia.com
Hemsida: www.allteknik.nu

A o Z Betonghå AB

Guy Zetterström
Solviksvägen 1, 151 38 SÖDERTÄLJE
Tel: 08-550 350 09, Fax: 08-550 197 80
E-post: a-zbetonghlab@swipnet.se

Arnessons Betongborrning AB

Mario Larsson
Garvaregatan 7, 665 32 KIL
Tel: 0554-400 00, Fax: 0554-400 47
E-post: statt@arnessons-betongborr.se
Hemsida: www.arnessons-betongborr.se

BC-Håltagning AB

Hörntorpsvägen 1B, 746 31 BÅLSTA
Tel: 0171-594 49

B&W Betongborrning AB

Tony Johansson
Jungsvägen 10, 392 43 KALMAR
Tel: 0480-880 70, Fax: 0480-304 13

Babbis Diamanthåltagning AB

Håkantorp 1018, 735 91 SURAHAMMAR
Tel: 0220-313 30

Bejab Borr AB

Bengt Olsson
Box 2069, 871 02 HÄRNÖSAND
Tel: 0611-245 97, Fax: 0611-274 45
E-post: bejab@work.utfors.se

Betonghåltagning i Göteborg AB

Bill Dahlin
Backa Bergögatan 4, 422 46 HISINGS BACKA
Tel: 031-52 50 75, Fax: 031-52 50 56
E-post: mail@betonghaltagning-gbg.se
Hemsida: w1.315.telia.com/~31504616/

Betonghåltagning Lars Hjalmarsson AB

Nattvindsgatan 1, 652 21 KARLSTAD

Betonghåltagning NBT AB

Thomas Mickelsson
Hammarby Kajväg 4, 120 30 STOCKHOLM
Tel: 08-641 30 30, Fax: 08-641 31 30
E-post: thomas@betonghaltagningnbt.se

Betonghåltagningar Nordborr AB

Tommy Byström / Anders Berg
Trådvägen 21, 831 52 ÖSTERSUND
Tel: 063-10 65 91, Fax: 063-12 58 05
E-post: anders.berg@bhtnordborr.nu
Hemsida: www.bhtnordborr.nu

Bergmans Betongdemolering AB

Magnus Bergman
Lasarettsvägen 19, 738 30 NORBERG
Tel: 0223-205 60, Fax: 0223-205 60

HiB's medlemslista över håltag-

Bethål AB

Trotte Mårdberg/Torgny Svensson
Skårvsta 517, 881 33 SOLLEFTEÅ
Tel: 0620-13 540, Fax: 0620-13 361
E-post: bethal-tm@telia.com

Betongborrar'n i Sollentuna AB

Hans Pettersson/Anders Jäderholm
Sulkyvägen 2, Hus 26, 163 58 SPÅNGA
Tel: 0227-145 15, Fax: 0227-140 80
E-post: hassep@betongborrar.nu
Hemsida: www.betongborrar.nu

Betonghå AB, Uppsala

Gunnar Sandberg
Danmarksgatan 43, 753 23 UPPSALA
Tel: 018-17 19 60, Fax: 018-10 33 60
E-post: gunnar@betonghal.se
Hemsida: www.betonghal.se

Betonghå i Tumba AB

Hans Hedlund
Ångsvägen 3, 147 43 TUMBA
Tel: 08-530 305 91

Betonghåltagarna i Lidköping AB

Ulf Hermansson
Skaragatan 75, 531 40 LIDKÖPING
Tel: 0510-54076066, Fax: 0510-54 76 67

Betonghållsspecialisterna AB

Christer Holm
Åsmyravägen 2, 821 40 BOLLNÄS
Tel: 0278-61 16 10, Fax: 0278-63 60 20
E-post: ab.betonghalspec@telia.com

Betongteknik Götesson & Söner, AB

Åke Götesson
PI 4246 A, 382 96 NYBRO
Tel: 0481-200 63, Fax: 0471-133 36
E-post: betongteknik@telia.com

Borrbak Bygg AB

Fornbacken 13, 152 56 SÖDERTÄLJE
Tel: 08-550 869 20

Borr och Maskinteknik i Östersund AB

Storlienvägen 44, 831 52 ÖSTERSUND
Tel: 063-12 36 20

Borrtjänst i Södermanland AB

Stefan Gustavsson
Jacobigatan 10, 647 31 MARIEFRED
Tel: 0705-20 97 27, Fax: 0159-100 11

Borrvängen Jan Fransson AB

Jan Fransson
Åsleden 5, 746 52 BÅLSTA
Tel 0171-55310, Fax 0171-55310
E-post: janne@borrvängen.se

Boströms Borrtjänst AB, C D

Conny Boström/Daniel Boström
Box 2018, 871 02 HÄRNÖSAND
Tel: 0611-240 58, Fax: 0611-266 56
E-post: bostroms.borrtjanst@delta.telenordia.se
Hemsida: www.borrtjanst.se

BTG Demol AB

Joakim Åhlman
Stohagsgatan 6, 602 29 NORRKÖPING
Tel: 011-10 18 81, fax 011-18 18 04

Bygghjälpen i Borås AB

Jan-Åke Anndertorn
Vegagatan 1, 506 35 BORÅS
Tel: 033-10 55 90, Fax: 033-10 55 92
E-post: bygghjalpab@telia.com

Byggnadsfirman Sven Hjertberg AB

Sven-Åke Hjertberg
Bygatan 3, 575 39 EKSJÖ
Tel: 0381-137 44, Fax: 0381-160 04
Byggtjänst Einar Johansson AB

Peter Johansson

PI 1242 A Stensjö, 310 50 SLÖINGE
Tel: 0346-430 43, Fax: 0346-494 66
E-post: exakt@byggjanst.nu

Casun AB

Stefan Wallin
Hovgatan 4, 854 62 SUNDSVALL
Tel: 060-15 57 00, Fax: 060-15 60 84
E-post: casun@casun.se

Crilles Betonghåltagning AB

Christer Rabe
Tegelbruksvägen 1, 757 56 UPPSALA
Tel: 018-42 10 20, Fax: 018-42 10 29

Diamantborrarna AB

Tor Wiedling Fernandes
Box 8, 232 21 ARLÖV
Tel: 040-53 40 30, Fax: 040-53 40 33
E-post: mail@diamantborrarna.se
Hemsida: www.diamantborrarna.se

Diamanten Håltagning i Östergötland AB

P-O Thörnros
Finnögatan 5, 582 78 LINKÖPING
Tel: 013-31 06 08, fax 013-14 54 56

Diamanthåltagning i Katrineholm AB

Sadelmakarbo. Eriksberg, 641 93
KATRINEHOLM
Tel: 0150-339 34

DIGO AB

Stig-Åke Ahlm
Box 513, 541 28 SKÖVDE
Tel: 0500-41 88 20, Fax: 0500-43 80 20
E-post: stig-ake.ahlm@digo.se

DISAB Håltagnings AB

Gunnar Landberg
Fornborgsvägen 20, 141 33 HUDDINGE
Tel: 08-774 40 41, Fax: 08-774 33 03
E-post: disab.haltagning@telia.com

D/M Håltagarna AB

Richard Danielsson
Ekbacksvägen 2, 168 69 BROMMA
Tel: 08-80 71 29, Fax: 08-704 89 10
E-post: richard@dmhaltagarna.se

Entreprenadhåltagning AB

Eva Amico
Erikslundsgatan 3, 126 32 HÄGERSTEN
Tel: 08-744 08 10, Fax: 08-744 08 11

Granitgrabbbar AB

Box 2078, 174 02 SUNDBYBERG
Tel: 08-25 68 80, Fax: 08-25 81 58

Guja AB

Idrottswägen 31 B, 702 32 ÖREBRO
Tel: 019-26 30 95

Göteborgs Betongborrning AB

Stenhusvägen 9, 463 35 GÖTA
Tel: 0520-65 71 45

Hovets Håltagning AB

Jenny Lindsgatan 14, HÄGERSTEN
Tel: 08-464 90 18

Hålgruppen i Helsingborg AB

Leif Sjögren
Box 22 144, 250 23 HELSINGBORG
Tel: 042-16 22 79, Fax: 042-16 18 81
E-post: info@halgruppen.se
Hemsida: www.halgruppen.se

Hålmetoder KN AB

Jan Nilsson
Tornväktargränd 10, 168 59 BROMMA
Tel: 08-87 81 32, Fax: 08-87 39 76
E-post: halmetoderab@telia.com
Hemsida: www.halmetoder.se

Hålspecialisterna i Malmö AB
Krister Nilsson/Roland Svensson
Zenithgatan 66, 212 14 MALMÖ
Tel: 040-30 10 07

Håltagaren i Laholm AB
Box 4015, 312 04 VALLBERGA
Tel: 0430-235 98

J.G. Diamantteknik AB
Jan Gutelid
Personnevågen 36, 129 35 HÄGERSTEN
Tel: 08-464 85 25, Fax: 08-464 89 30
E-post: janne.g@diamantteknik.se
Hemsida: www.diamantteknik.se

JL Betonghåltagning AB
Jan Lemos
Box 1137, 171 22 SOLNA
Tel: 08-27 77 72, Fax: 08-82 03 62
E-post: betonghaltagning.jl@telia.com

Larsson Borr AB, Owe
Owe Larsson
Box 259, 611 26 NYKÖPING
Tel: 0155-29 280, Fax: 0155-29 25 88
E-post: owe.larsson.borr@telia.com

LeMi Diamantborr AB
Leif Hjalmarsson
Apoteksgatan 5, 264 33 KLIPPAN
Tel: 0435-130 49, Fax: 0435-130 49

Lindströms Byggservice AB
Stefan Lindström
Tolvmilavägen 127, 784 76 BORLÅNGE
Tel: 0243-23 77 25

Linköpings Såg & Borrteknik AB
Box 1216, 581 12 LINKÖPING
Tel: 013-12 51 05, Fax: 013-12 54 15
E-post: per.lsb@euromail.se

MSF Betonghåltagning AB
Kumlahöjden, 195 92 MÅRSTA
Tel: 08-591 430 12

NCC AB, NCC Anläggning
Lars-Erik Blom
Box 486, 751 06 UPPSALA
Tel: 018-16 15 14, Fax: 018-14 37 08
E-post: lars-erik.blom@ncc.se

NCC Diamant
Lars Bengtsson
Bultgatan 4, 302 44 HALMSTAD
Tel: 035-18 72 60, Fax: 035-21 69 61
E-post: lars.o.bengtsson@ncc.se

NCC Rivtjänst
Rune Pettersson
Box 4055, 901 09 UMEÅ
Tel: 090-16 80 00, Fax: 090-77 01 90
Epost: runo.pettersson@ncc.se

Nilssons Mark och Diamant
Jan Hansson
Pinnmogatan 1, 254 64 HELSINGBORG
Tel: 042-25 72 70, Fax: 042-25 72 72
E-post: nmd@telia.com

PB:s Håltagning AB
Peter Bäckström
Skrågatan 21, 722 20 VÄSTERÅS
Tel: 021-83 00 78, Fax: 021-83 00 78
Epost: peter.back.i@telia.com

Peder Borrare och Söner AB
Marcus Håkansson
Hasslingegatan 31, 421 60 VÄSTRA FRÖLUN-
DA
Tel: 031-47 04 70, Fax: 031-331 08 05
E-post: peder.borrare@telia.com

Peter Borrelit AB
Tråkärslättsvägen 42A, 427 51 BILLDAL
Tel: 0707-31 09 13

Pierre, Byggnads AB C
Fredrik Pierre
Box 11 083, 800 11 GÄVLE
Tel: 026-18 65 80, Fax: 026-14 05 80
E-post: info@pierre.se

PP Såg och Borr i Gävle AB
Pelle Palmqvist
Atlasgatan 10, 802 86 GÄVLE
Tel: 026-12 27 99, Fax: 026-51 62 91
E-post: pelle.palmqvist@ppsagoborr.se
Hemsida: www.ppsagoborr.se

RIJO Håltagning AB
Rikard Johansson
Tingberga, 274 94 SKURUP
Tel: 0410-254 60, Fax: 0410-256 05
E-post: info@rijo.se

RIVAB i Göteborg AB
Bo Hörnquist
Södra Hildedalsgatan 8, 417 05 GÖTEBORG
Tel: 031-51 35 40, Fax: 031-51 62 28
E-post: bo.hornquist@rivab.nu
Hemsida: www.rivab.nu

RIVAB i Göteborg AB
Bo Hörnquist
Södra Hildedalsgatan 8, 417 05 GÖTEBORG
Tel: 031-51 35 40, Fax: 031-51 62 28
E-post: bo.hornquist@rivab.nu
Hemsida: www.rivab.nu

Rivpartner AB
Kurre Andersson, Sören Persson
Flygplatsinfarten 10 B, 168 67 BROMMA
Tel: 08-29 71 20, Fax: 08-28 26 05
E-post: rivpartner@telia.com

SHC Håltagning AB
Tomas Fredriksson
Box 269, 601 04 NORRKÖPING
Tel: 011-12 39 30, Fax: 011-10 31 78
E-post: tomas.fredriksson@shc-holemaking.se
Hemsida: www.shc-holemaking.se

SM Betongborrharna i Uppsala AB
Lage Sundfors / Lorentz Melander
Krassegatan 4, 754 47 UPPSALA
Tel: 018-25 00 45, fax 018-25 00 45

Sivox AB
Håkan Siljelid
Valutavägen 68, 129 34 HÄGERSTEN
Tel: 08-726 92 57, fax 08-726 92 57

Skanska Sverige AB
Grundläggningsavdelningen
Påder Mickels
Industrivägen 6-8, 137 37 VÄSTERHANINGE
Tel: 08-500 738 00, Fax: 08-500 738 15
E-post: pader.mickels@skanska.se

Specialhåltagning i Göteborg AB
Magnus Juthage
Ingela Gathenhielms gata 7
421 30 VÄSTRA FRÖLUNDA
Tel: 031-47 12 93, Fax: 031-47 12 02
E-post: info@specialhaltagning.nu
Hemsida: www.specialhaltagning.nu

Specialhåltagning i Trestad AB
Hans Andersson
Kardanvägen 15, 461 38 TROLLHÄTTAN
Tel: 0520-42 08 80, Fax: 0520-379 05
E-post: specialhaltagning.thn@swipnet.se
Hemsida: www.specialhaltagningthn.com

Såg & Betongborrning AB
Kenth Elfström
Tagenevägen 1, 422 59 HISINGS BACKA
Tel: 031-52 01 10, Fax: 031-52 90 50
E-post: kenth.sag-borr@swipnet.se

Såg & Betongborrning i Borås AB
Lennart Karlsson
Box 22 056, 504 11 BORÅS
Tel: 033-13 56 00, Fax: 033-13 56 00

E-post: kent.sag-betong@swipnet.se
Såg & Betongborrning i Huskvarna AB
Lars Söderqvist
Fridländers väg 12, 561 39 HUSKVARNA
Tel: 036-13 52 93, Fax: 036-13 29 34

Södertörns Allservice AB
Håkan Tingshagen
Masugnsvägen 30, 168 67 BROMMA
Tel: 018-445 08 40, fax 08-445 08 41

TB:s Hålteknik AB
Tommy Berndtsson
Box 9219, 102 73 STOCKHOLM
Tel: 08-658 22 25-44, Fax: 08-658 22 25

TH Hålsystem AB
Tommy Hald
Tomträttsvägen 16, 129 31 HÄGERSTEN
Tel: 08-18 67 41, Fax: 070-610 69 60
E-post: mail@th-halsystem.a.se

Tornbergs Betongborrning AB
Kurt Tornberg
Herrängsvägen 15, 144 64 RÖNNINGE
Tel: 08-532 543 34, fax 08-532 543 34

Totaldiamanten AB
Tommy Alber
Sänglekgatan 4C, 215 79 MALMÖ
Tel: 040-94 90 05, Fax: 040-94 90 12
E-post: totaldiamantenab@telia.com

TP Betonghåltagning AB
Teijo Penttinen
Box 191, 746 24 BÅLSTA
Tel: mobil: 070-760 41 10, Fax: 0171-545 50
E-post: tpbetong@hotmail.com

Uivsunda Byggnadsaktiebolag
Luis Godínez
Box 20160, 161 02 BROMMA
Tel: 08-624 07 44, fax 08-661 65 40
E-post: byggakuten@mailbox.calypso.net

Umeå Hålteknik AB
Rikard Mannelqvist/Karl-Olof Wiklund
Uppförbacken 1 M, 913 41 OBBOLA
Tel: 090-77 93 00, Fax: 090-77 86 37
E-post: umea.halteknik@telia.com
Hemsida: www.umeahalteknik.com

Västerås Diamantborrning AB
Kjell Finberg
Larslundsvägen 5, 722 31 VÄSTERÅS
Tel: 021-249 79, Fax: 021-275 10

Vätterstadens Betongborrning AB
Jonas Nors
Box 9087, 550 09 JÖNKÖPING
Tel: 036-14 75 10, Fax: 036-14 75 11

Växjö Diamantborrning AB
Staffan Samuelsson
Bävervägen 10, 352 45 VÄXJÖ
Tel: 0470-4449 35, Fax: 0470-249 35

Älvsjö Betonghåltagning AB
Runtunavägen 28, 125 40 ÄLVSJÖ
Tel: 08-749 12 55

Öhlunds Borr
Sjöbodavägen 5, 952 50 KALIX-NYBORG
Tel: 0923-211 13

Öfrasjö Bygg AB
Sven Ivar Örjan Gustafsson
Älgrytevägen 11 nb, 127 32 SKÄR HOLMEN
Tel: 08-646 22 60

Better Fixing.
Faster Drilling.

HRA[®]

P.O. Box 2053
SE-433 02 Partille
Sweden
Phone: +46 (0)31-44 50 70
Telefax: +46 (0)31-44 26 70
E-mail: info@hra.se
www.hra.se

For more information
www.hra.se

HiB's styrelse

Ordförande samt ansvarig för HiB-Info

Leif Sjögren, Hålggruppen i Helsingborg AB
Tel: 042-16 22 79, fax 042-16 18 81
E-post: leif.sjogren@halgruppen.se

Vice ordförande samt möten och studieresor

Magnus Juthage, Specialhåltagning i GBG AB
Tel: 031-47 12 93, fax 031-47 12 02
E-post: info@specialhaltagning.nu

Kassör

Rikard Johansson, Rijo Håltagning AB
Tel: 0410-254 60, fax 0410-256 05
E-post: info@rijo.se

Utbildning, hemsida samt IT

Calle Bendefors, A-Borning i Falköping AB
Tel: 0515-182 40, fax 0515-196 86
E-post: aborkkalle@swipnet.se

Utbildning, hemsida samt IT

Tomas Fredriksson, SHC Håltagning AB
011-12 39 30, fax 011-10 31 78
E-post: tomas.fredriksson@shc-holemaking.se

Maskinfrågor

Richard Danielsson, D/M Håltagarna AB
Tel: 08-80 71 29, fax 08-704 89 10
E-post: richard@dmhaltagarna.se

Maskinfrågor

Kent Eilfström, AB Såg & Betongborrning
Tel: 031-52 01 10, fax 031-52 90 50
E-post: kent.sag-betong@swipnet.se

Sekreterare

Lars Sandström, Sveriges Byggindustrier
Tel: 08-698 58 00, fax 08-698 59 01
E-post: lars.sandstrom@bygg.org

HiB's medlemslista över leverantörer

Dimas AB

Box 2098, 550 02 JÖNKÖPING
Tel: 036-570 60 23, Fax: 036-570 60 10
E-post: lars.hogrell@dimas.se
Hemsida: www.dimas.com

Eurodima AB

Elektravägen 10, 126 30 HÄGERSTEN
Tel: 08-556 321 90, Fax: 08-556 321 99
E-post: sverige@eurodima.com
Hemsida: www.eurodima.com

Globe-Tool AB

Backa Bergögatan 9, 422 46 HISINGS BACKA
Tel: 031-52 27 00, Fax: 031-52 27 80

Hagby-Asahi AB

Box 4, 713 21 NORA
Tel: 0587-845 11, Fax: 0587-845 80
E-post: hagby@hagby.se
Hemsida: www.hagby.se

Hilti Svenska AB

Box 123, 232 22 ARLÖV
Tel: 040-53 93 00, Fax: 040-43 51 96
E-post:
Hemsida: www.hilti.com

HRA Industriprodukter AB

Box 2053, 433 02 PARTILLE
Tel: 031-44 50 70, Fax: 031-44 26 70
E-post: info@hra.se
Hemsida: www.hra.se

Jack Midhage AB

Box 1070, 269 21 BÅSTAD
Tel: 0431-710 00, Fax: 0431-754 70
E-post: info@midhage.se
Hemsida: www.midhage.se

Jerneviken Maskin AB

Tagenevägen 1, 422 59 HISINGBS BACKA
Tel: 031-52 01 16, Fax: 031-52 90 50
E-post: info@jerneviken.se
Hemsida: www.jerneviken.se

Norrdiamant AB

Ytteringvägen 21, 915 31 ROBERTSFORS
Tel: 0934-107 80, Fax: 0934-555 73

Olssons Diamantverktyg AB

Västra vägen 98, 546 31 KARLSBORG
Tel: 0505-188 84, Fax: 0505-449 71
E-post: kare.kihlgren@olssondiamondtools.se
Hemsida: www.olssondiamondtools.se

SpeDat Konsult AB

Galoppvägen 8, 177 59 JÄRFÄLLA
Tel: 08-580 330 40, Fax: 08-568 206 18
E-post: info@joker.se
Hemsida: www.joker.se

SP-Ortens Diamant AB

Terrängvägen 17, 129 48 HÄGERSTEN
Tel: 08-97 76 77, Fax: 08-88 07 47
E-post: sp.ortens@swipnet.se
Hemsida: www.diamantortent.se

Tyrolit Svenska AB

Broenge 1-9, DK-2635 ISHÖJ
Tel: +45 4355 7435, Fax: +45 4355 7460
E-post:
Hemsida: www.tyrolit.com

Kombinera el- och hydraul i håltagningen

Under sommaren har flera arbeten med den kända Joker borrarautomatik genomförts med lite udda uppkopplingar, som vi vill berätta om. MFS genomförde ett årligt underhållsarbete på flygplatsen Arlanda. Ett hundratal större hål för nya ljusbrunnar till banljusen borrades med en smart uppkopplad traktor med Joker borrar-automatik. Eftersom det inte fanns tillgång till el, användes traktorns interna hydraulpump till att driva borrenheten och ge tryckvärdet till Joker.

40 hål om dagen

Kenneth Andersson tar en paus och berättar. Borrningen fortsätter under tiden tack vare Joker. – Arbetet har blivit roligare. Man känner sig mer utvilad och har rejält med energi kvar till bökten som blir med fastkilade kärnor när borren blivit slö. Joker är helt suverän och enkel att använda, man blir inte less på samma sätt som förr. Förr blev det en paus mellan borrningarna på 5–7 minuter för att hämta andan. Nu går omriggningen i ett. Vi hinner med upp till 15 fler hål per rigg och dag. –Vad ger det på ett pass? –På ett 8–9 timmars pass med stor borrar diameter hinner man upp i närmare 40 hål utan att stå och slita. –Förberedande arbete och kringjobb? – Jo, de som kryssade för hålen hade svårt att hinna med!

Energi över

Fyra man har delat på jobbet; Två stycken Joker användes för att borra 577 hål med en diameter på 375 mm och ett djup på 350–500 mm. – Vi var två man som borrade parallellt. När hålen låg nära kunde

vi snacka lite skit och hjälpa varandra när det behövdes, det är något man saknat vid handvevning. –Hur är det annars att borra med Joker? –Man blir piggare på kvällarna och jobbet har blivit mycket roligare, helt enkelt för att man har mer energi.

Wiresågning

Wiresågning kan ibland ses som svårt, men Christer visar att en enkel uppkopplad wireslinga med ett drivhjul och Joker borrarautomatik fungerar utmärkt i sin enkelhet. Christer har tagit sin standard-Joker, som han annars har till borrning, och kopplat den till hydraulpumpens el. Eftersom Joker känner att det är 3-fas matning och därmed anpassar regleringen fås en ren uppkoppling.

Så fungerar det

Joker är en elektrisk matningsautomatik som förbättrar arbetsmiljön och samtidigt effektiviserar håltagningen. Borrarens manuella kraft för att upprätthålla borrartrycket ersätts av Joker. Då får man också ett konstant effektuttag, vilket sparar både människa och verktyg. När borreffeekten har ställts in går Jokerborrningen helt utan mänsklig hjälp. Dragskraft används alltså inte. Borroperatören slipper både obehagliga arbetsställningar och vibrationsskador; ”vita fingrar” – ett gissel som förstört många händer! Borrningen sköts med konstant

effektuttag, det är skonsamt både för borrar och maskin, som därför naturligtvis håller längre. Det är också väsentligt för själva håltagningen, t ex i granit, som behöver konstant och kraftig matning för att borren/diamanterna skall hållas skarpa. Det kräver att borrartrycket upprätthålls hela tiden. Vill man borra manuellt vid något tillfälle så behöver man inte montera av matningsmotorn, det behövs bara en enkel frikoppling.

Patrik Sjögren

Håltagning modell större..

Tommy Alber på Totaldiamanten i Malmö fick ett intressant håltagningsuppdrag på Helgeandskyrkan i Lund. Beställare var Peab Anläggning i Malmö som skulle förbättra ventilationen i byggnaden genom att utöka ventilationen med ett Ø1040 mm ventilationshål. Tomas Wahlberg och Ejler Degnebolig fick hjälp av en grävmaskin när man skulle montera utrustningen som för övrigt av en borrhög modell Hydrostress som drevs av en Hydrostress HP3 hydraulaggregat.

Totaldiamanten har sitt moderbolag i Köpenhamn som i skrivande stund har ett 50-tal håltagare i arbete. Under de senaste åren har man haft mycket arbete för den nya metron i Köpenhamn (tunnelbanan) och projektet har krävt 5-8 håltagare. I Malmö har företaget funnits i 1,5 år och sysselsätter 7 håltagare. Att Öresundsbron har stor betydelse för etableringen i Sverige råder det inget tvivel om, samarbetet över gränserna är stort.

Företaget tillverkar mycket av verktygen själva och kan med hjälp av en komplett verkstad, som inkluderar allt från svarvar till pelarborrmaskiner, ta fram specialutrustning till unika håltagningsuppdrag. En specialitet är asfaltsågning och när det gäller verksamhetsområdet arbetar man främst över hela

Själland med bas i Köpenhamn samt södra Skåne med bas i Malmö-Lund.

Under oktober månad flyttar det danska moderbolaget till nya lokaler i Köpenhamn och vi ber att få återkomma med ett utförligare reportage om Danmarks överlägset största håltagningsföretag som dessutom

har expanderat och satsat på ett svenskt dotterbolag.

Patrik Sjögren

Förvärvet av Diamant Boart är slutfört

Som bekant har Diamant Boart (tidigare ägare till Olssons Diamantverktyg) varit till salu en längre tid och accepterade i våras ett anbud från Electrolux. Diamant Boart är världsledande tillverkare samt distributör av diamantverktyg och hade under 2001 en omsättning på ca. 2.500 Mkr och har ca. 2.000 anställda över hela världen.

Köpeskillingen uppgick till 1.700 Mkr på en skuldfri basis. I och med detta förvärv förväntar Electrolux att koncernens rörelseresultat skall ökas med 200 Mkr per år. Verksamheten kommer att ingå i affärsområde "Professionella Utomhusprodukter" och kommer att ingå i koncernens räkenskaper fr o m den 1 juli 2002.

Electrolux har sedan tidigare Dimas på den svenska håltagningsbranschen och lägger därmed under sig ännu ett svenskt företag i och med att Olssons Diamantverktyg köptes upp av Diamant Boart för något år sedan. Koncernen hade under 2001 en omsättning på 135,8 miljarder och antalet anställda uppgick till 87.000 personer.

Fördelarna är

Det är roligt att medlemsantalet ständigt ökar och att fler inser nyttan av att vara medlem i HiB. Fler och fler medlemsföretag upptäcker också förmånerna man kan ta del av. För ett tag sedan fick jag höra om ett medlemsföretag med ett tjugotal anställda som nyttjade vårt avtal med Tele2 och på så sätt tjänade drygt 18.000:- per år. Med anledning av detta finns det anledning till att titta lite extra på vilka förmåner som finns att nyttja. Föreningens egna avtal samt BI:s samarbetspartners gör att det finns stora och enkla pengar att tjäna. Som exempel kan vi nämna BRIM som sänker dina kostnader för alla typer av försäkringar samt billigare gas genom AGA. Att du dessutom kan köpa billiga kreditupplysningar via Credit Safe är en annan detalj som gör att du får ett mervärde av att vara medlem i föreningen. Det kostar endast ett telefonsamtal att

ta reda på sina förmåner och som gör att du kan spara sköna slantar. När det gäller juridiska problem kan du även ta föreningen till hjälp. Våra experter inom området är Jens och Karin och går att nå via föreningens växelnummer. Har du frågor angående utbildningar eller olika bidragsansökningar så finns Lars Sandström till din hjälp. Som medlem i föreningen står du aldrig ensam! När du inträder som medlemsföretag gör du även en god sak för att stärka branschen du är verksam i. En stark bransch gynnar oss alla, både arbetsgivare och kollektivarer. Om du som medlem eller icke medlem finner några nackdelar med att vara medlem i vår förening så vore vi mycket tacksamma om vi fick ta del av dina tankar.

Patrik Sjögren och Gunnar Landborg

Figure
continued

Angående IACDS

I samband med IACDS möte i Stockholm bör vi belysa bakgrunden till organisationen och historiken gällande vår anslutning. IACDS bildades 1993 av Tyskland, Österrike, Schweiz, England, Frankrike och USA. 1994 uppmärksammade Owe Persson att föreningen bildats och frågade då om inte HiB skulle ansluta sig. Vi som då satt i styrelsen gjorde den bedömningen att IACDS skulle vara för dyrt att ansluta sig till och att det inte skulle tillföra oss någonting. I HiBInfo 1995-2 skrev Owe Persson ett debattinlägg med rubriken: -Skall HiB isolera sig i Sverige? och vidare varför HiB inte anslöt sig till IACDS.

Sänkt medlemsavgift avgjorde

Vid samtliga årsmöten mellan 1995 till 1998 där Owe var närvarande tog han upp frågan om anslutningen till IACDS. Styrelsen tog upp det till diskussion och utredde frågan om anslutning. 1998 sänkte IACDS medlemsavgiften, varför styrelsen utsåg undertecknad, Jan Lemos och Lars Sandström till att delta i mötet i München i samband med Bauma-mässan våren 1998. På Demotech-mässan i september samma år höll Owe ett brandtal om nödvändigheten av att gå med i IACDS och att Sverige inte kan stå utanför om vi inte skall stanna i utvecklingen. Våra intryck från mötet i München var ganska blandade.

Tveksamheter fanns om nyttan av det hela kunde uppväga kostnaderna och den tid ett internationellt samarbete skulle ta. Efter kontakt med leverantörerna vilka ansåg att de skulle ha stor nytta av vårt medlemskap i organisationen samt en diskussion angående deras sponsormedlemskap i HiB gjorde att styrelsen bestämde sig för att ställa sig positiv till medlemskap. Beslutet togs på årsmötet 1999 och ansökan skickades in. Vår medlemsansökan godtogs på mötet i BeBoSa i maj år 2000.

Envishet spelade roll

De frågor som behandlas idag och den utveckling som sker i branschen så känns det skönt att det finns envisa personer. Så tack Owe för din envishet att vi skulle söka medlemskap. Om du inte tryckt på hade vi kanske fortfarande stått utanför, skrämde av kostnaderna. Insikten ökar om nyttan av medlemskap i branschorganisationer. Den sociala gemenskapen, arbetet för gemensamma mål och kontaktnäten uppväger kostnaderna för själva medlemskapet. Med visionärer, entusiaster och hårt arbete kommer den här yrkesgruppen och branschen att gå en framtid till mötes som vi inte ens drömde om när HiB bildades för 16 år sedan.

Gunnar Landborg

11 nya medlemmar i föreningen

Föreningen växer ständigt och i skrivande stund är vi 92 entreprenörer samt 13 leverantörer. Nedan följer vilka företagen är som har inkommit sedan förra utgivningen av HiB-Info.

Västerås Diamantborrning
Granitgrabbar
Älvsjö Betonghåltagning
Kumla Betongborrning
Linköpings Såg och Borrteknik
B&W Betongborrning AB
BC-Håltagning
Håltagarna i Laholm
Lindströms Byggservice
Guja
SpeDat (leverantör)

Södertälje Borrteknik har ansökt om utträde då företaget har slagits samman med DM Håltagarna.

Patrik Sjögren och Gunnar Landborg

På dagordningen vid IACDS-möte i

Alfred Landl (Österrike), Ingemar Mellgren (Sverige) och Geoff Clark (England) presenterade slutresultatet av arbetet med att ta fram säkerhets och handhavande instruktioner för skärande diamentverktyg och maskiner (FEPA Safety Code). För närvarande finns texten endast på engelska, men arbete pågår med översättning till ytterligare fyra språk, däribland svenska. Coden trycks och presenteras i bokform, den kommer bli en stor tillgång för oss som ren uppslagsbok, men kommer säkert också att användas som utbildningsmaterial i våra kurser.

Toleranser och begränsningar

Dokumentet om toleranser och begränsningar inom håltagningsbranschen har nu fått sin slutliga utformning. Sverige fick gehör för sin åsikt att en precision på två grader var för snäv vid gradborrning. I stället kommer fem grader att vara angivet. Det är nog dags nu för HiB att anta dessa toleranser. Dessa kommer att bli en stor tillgång för våra medlemmar vid anbudsgivning samt när konflikt uppstår vad

som gäller för ett utfört arbete. Beställarna kommer då att se vilka toleranser som gäller för ett (standard) arbete. Om han vill ha en högre tolerans, så får han vara beredd att betala mer för det.

Standardisering av kraften

Förslaget från Braun om en standardisering av hur kraften skall anges för hydraul och eldrivna väggsågar har i stort sätt bemöts positivt av de få tillverkare som yttrat sig, så det beslöts att gå vidare i frågan. IACDS kommer nu vända sig direkt till samtliga tillverkare i varje medlemsland för att hämta in information om hur de redovisar idag och undersöka om det finns möjlighet att uppnå en standardisering.

Utbyte av arbetskraft

Förslaget om utbyte av arbetskraft över landgränserna diskuterades livligt och entusiastiskt. Flera länder ser detta som mycket intressant. Det beslöts att varje land undersöker regelverket som gäller för den egna arbetsmarknaden samt rapporterar till IACDS som sammanställer och ser om

det finns förutsättningar för att skapa ett system för utbyte av arbetskraft. Alla länder har ju inte hög eller lågkonjunktur på byggmarknaden samtidigt, så här finns kanske en möjlighet till utjämning. I första hand kommer det att handla om fullt utbildad personal, så varje land har till uppgift att rapportera om hur utbildningen är upplagd och vad som krävs för att bli certifierad håltagare i det enskilda landet. Målet är att ett gemensamt godkännande av varje lands certifiering. Är man en godkänd håltagningsyrkesman i Sverige så skall man också vara det i Tyskland eller England.

Jan Lemos

HiB stod som värd för sommarens IACDS-möte

Den 20 augusti var det Sveriges tur att ha det internationella håltagningsmötet, något som vi lovat i oktober 2000. Det var 21 månader innan vi skulle hålla mötet och då fanns inga problem. Allt löser sig och det är gott om tid! Ett år före mötet började planeringen. Vad ska vi göra? Vem ska hjälpa till? Hur många kommer? Hur många dagar ska vi planera? Hur ska allt finansieras? Många frågor, men ännu fler idéer!

Att Stockholm skulle bli navet som det hela snurrade runt var självklart redan från början med Arlanda som knutpunkt. Antalet deltagare antog vi från början till ca. 50 personer, men efter besök i USA, där amerikanerna trodde de skulle komma ca. 40 personer, tänkte vi om och kalkylerade med ca. 100 personer. Vi lade därefter upp program för det antalet och fyra dagars aktiviteter.

Veckans program

Här följer IACDS-veckans program dag för dag för att därefter följas av ett kort referat.

Måndag 19/8: BoStad 02 på dagen och skaldjursmiddag på båt i Stockholms skärgård.

Tisdag 20/8: IACDS-möte på dagen. Galamiddag med 2001 års Nobelmiddag i Stadshuset på kvällen.

Onsdag 21/8: Flyg till Skellefteå för studiebesök på Brokk. Övernattning i Lycksele.

Torsdag 22/8: Forsfärd på Vindelälven, en av Sveriges oreglerade älvar. Kvällen åter till

Stockholm.

Fredag 23/8: Egna aktiviteter. På kvällen avskedsmiddag på en av Sveriges bästa restauranger.

Utgångspunkt på 100 personer

Kontakter med våra leverantörer och HiB gjorde att vi hade en rejäl budget att disponera. Vi spikade programmet och beställde allt med utgångspunkt att vi skulle bli 100 personer. Vid kontakt med amerikanerna i Nürnberg den 19 april var det inga förändringar. De skulle ställa upp mangrant. Fram i juni strax före semestern hade världen ändrats och med antalet deltagare varför det slutade på ca 50 personer. Efter ombokningar, ändringar osv. fastställdes hela programmet med antal gäster och inriktning på detaljer.

Hammarby sjöstad besöktes

19/8: Dags att möta deltagarna på hotellet och BoStad 02. En bostadsmässa på det gamla nerkörda och förorenade industriområdet i Hammarby, där Hammarby sjöstad håller på att växa fram. Det skall byggas 10.000 lägenheter! 2000 lägenheter är färdigställda och inflyttade, men ett 50-tal hade reserverats för mässan. Det var lämpligt att visa hur vi bygger, hur lägenheterna ser ut och hur vi lever i Sverige. Visserligen var priserna och hyrorna i den övre överkanten av kostnadsläget i Sverige. Delegaterna tyckte det var väldigt spännande och trivsamt på mässan och tyckte vi hade hög standard på våra bostäder. Stockholms Byggmästareförening, som var en av arrangörerna för mässan tog emot oss och guidade oss runt och bjöd på lunch, "Wallenbergare" (malet kalvkött, recept av svensk finansman) vad annars? Så ett stort tack för hjälpen av Stockholms

Byggmästareförening och för det föredrag vi fick om Sjöstadens tillkomst, infrastruktur och planerade byggnation, vilket var mycket uppskattat. Efter mässan blev det en tur i Stockholms vackra skärgård med ångbåt. På menyn stod skaldjursbuffé med svenska kräftor. Vi svenskar tyckte att Stockholms skärgård är en av

Peter testar Brokken

världens vackraste, så våra artiga gäster sa att de delade den uppfattningen.

Bo Antoni inledde mötet

Tisdagen den 20/8 var det dags för IACDS-möte. Sveriges Byggindustris VD inledde mötet med att presentera den svenska byggorganisationen och var den svenska håltagningsföreningen hamnar. Bo Antoni presenterade några av sina medarbetare som gjorde en kort presentation av den svenska byggkonjunkturen och bygglagstiftningen. Thomas Pehrson, vice VD för Skanska International Civil Engineering presenterade deras verksamhet och deras användning av håltagning och nyttan av en internationell förening. Efter en kort paus övergick man till själva agendan. FEPA (Federation of European Producers of Abrasives) redogjorde för arbetet med framtagande av Safety Code. Förslaget antogs och ambitionen är att översätta den till respektive lands språk. Toleranserna som arbetats med i tre år antogs med mindre justeringar. Förslag till nya arbetsuppgifter, att ta fram ett internationellt yrkesbevis och stipendieutbyte. Eftersom håltagningen är en så ung bransch går det lätt att hitta vägar till gemensamma villkor, samtidigt som personerna som representerar olika länder och kulturer är öppna och brinner av iver att få till en bra arbetssituation för alla. Tisdagen avslutades med guidning av Stockholms Stadshus med avslutande nobelmiddag.

IACDS styrelse samt en del andra deltagare

Hisnande äventyr ner för Vindelälven

Studiebesök på Brokk

Onsdagen den 21/8 samlades deltagarna i receptionen tidigt på morgonen för transport till Arlanda och flyg till Skellefteå och ett studiebesök på Brokk. Brokk (som tillsammans med DIMAS var vår huvudsponsor) tog emot oss med ett väl genomtänkt program. Först en genomgång av företaget och sen maskinernas användningsområden. Jag som arbetat i håltagningsbranschen i 30 år fick verkligen en aha-upplevelse. Jag har sett maskinerna enbart som rivningsrobotar. Att det bara är en liten del av maskinernas marknad hade jag inte en aning om. Andra områden som Brokk lämpar sig för är inom nukleär industri, smältverk och cementindustrin. Efter en god lunch visade Brokks VD Martin Johansson fabriken och en demonstration av maskinernas möjligheter och lät oss alla testa Brokk 180. Efter besöket på Brokk transporterades vi med buss till Lycksele för övernattnig. Torsdagen ägnades åt forsfärd på Vindelälven, en av Sveriges oreglerade älvar. Torsdagskväll återfärd till Stockholm, fredagen fri och avskedsmiddag på kvällen.

Analys av nyttjan av medlemskap

Alltid efter stora möten måste man göra en självvranssakan. Göra en analys av nytta kontra kostnaderna för medlemskap. Vad får medlemmarna och branschen ut av medlemskap och arbete i en internationell organisation? Vi försöker alltid gå igenom varför, nytta, nöje och kostnaderna. Varför: I början av 90-talet fick vi höra talas om IACDS genom en av våra entreprenörer, Owe Persson. Vi tyckte då att Sverige låg så långt fram i utvecklingen när det gäller maskiner, miljö, utbildning osv. så det var inget för oss. Efter envetet påpekande från Owe Perssons sida åkte vi ner och var med på ett möte och konstaterade att samarbete worldwide var nödvändigt för att vara med och kunna påverka. Det arbete som för

HiBs medlemmar och gäster avnjuter skaldjur på tur till Waxholm

närvarande bedrivs är något som i högsta grad är viktigt för alla håltagningsföretag att det drivs framåt.

Fördelarna är många

Nytta: Det arbete som pågår med standard, gemensamma yrkesbevis, samarbete över gränser och säkerhetsföreskrifter är något som alla företag påverkas av och har nytta av.

Nöje: Att bygga kontaktnät, träffas och umgås är en del av nöjet och ger föreningarna mycket tillbaka. I förhållande till nyttan är kostnaderna för medlemskapet, enligt vår bedömning, väl använda pengar, men måste med jämna mellanrum granskas och omprövas. Så vår förhoppning är att fler länder ansluter sig till IACDS och att arbetet kan fortsätta i samma goda anda som sker idag.

*Gunnar Landborg och Jan Lemos
svenska representanter och värdar för*

Deltagarlista för höstmötet den 20 augusti 2002

Calle Bendefors, A-Borning
Richard Danielsson, D/M Håltagarna
Kenth Elftström, Såg & Betongborrning
Lars Eriksson, SE Borrteknik
Tomas Fredriksson, SHC-Håltagning
Gunilla Grindberg, Sveriges
Byggindustrier
Lars Högrell, Dimas
Rikard Johansson, Rijo Håltagning
Magnus Juthage, Specialhåltagning i GBG
Kenneth Karlsson, Hålmeteroder
Kåre Kilgren, Olssons Diamantverktyg
Johnny Källhagen, Arnessons Betongborr.
Thomas Larsson, A-Borning
Lars Sandström, Sveriges Byggindustrier

Från IACDS styrelsemöte

Tack till...

Tack Skanska och BI för Er hjälp!

Tack även till Brokk, Dimas, Globe-Tool, Hagby-Asahi, Hilti, Olssons Diamantverktyg, Midhage, Tyrolit, HRA, Norddiamant, SP Ortens, för Ert stöd och Er hjälp så att

Brokk är världsledande

Studiebesök på olika företag väcker nyfikenheten och bekräftar tesen att man fortfarande har mycket att lära. Besöket hos Brokk var bara en bekräftelse på det. När man ser en unik maskin som har framgång på världsmarknaden och fortfarande utvecklas, blir man nyfiken på hur allt startade, var idén kommer ifrån och vilka tillfälligheter som orsakat idéerna.

Många av de produkter som finns idag är ju skapade av tillfälligheter baserade på ett stort behov. Brokks historia börjar med bröderna Per-Martin och Lars Holmgren som båda jobbade i sitt fars företag, P E Holmgrens Grävmaskinfirma i Skellefteå. Firman hade börjat med grävmaskiner och sysslade huvudsakligen med VA-anläggningar och vägar. På 60-talet ändrades verksamheten och man specialiserade sig på pålning, grundläggning med sänkbrunnar, rörtryckning under vägar, brorivning och dykeriarbeten. Arbetsområdet var i huvudsak Norrlands kustland från Sundsvall till Kalix.

Besvärligt arbete

Brorivningarna var inspirerande och lönsamma, vilket ledde mer och mer in på industririvningar och man hade hittat sin nisch. Rönnskärsverken blev en stor kund. Där rev man byggnader i trånga utrymmen

Stora klippen klar för montering

samtidigt som driften inte på något vis fick störas och allt material skulle saneras från arsenik och tungmetaller. Rönnskärsverken hade på den tiden egen personal som skötte renovering av ugnarna. Varje år skulle en blyugn stängas för renovering, blyslaggbilas bort, teglet renoveras och sätts igång igen. Det var ett besvärligt arbete som tog lång tid. Två arbetslag bytte av varann. I full skyddsutrustning och specialskor med tjocka träsulor kröp man in genom tappöppningar. Blyslag är hård som betong och seg. På ytan oxiderar slaggen till blydamm och under slaggskalet var slaggen glödande. Bilning skedde med tryckluftsdrevna handhållna maskiner. Bröderna Holmgren erbjöd sig att utföra rivningsarbetet på halva tiden för

samma pengar, vilket blev en stor besparing för Rönnskärsverken. Anbudssumman fick man genom att räkna hur många man och skift Rönnskärsverkets egna gubbar behövde.

I blyugnen föddes idén till Brokk

Blyugnen var ca. 5x12 m, belägen på andra våningen. Utanför väggen fanns en katastrofgrop dit smält bly kunde tappas vid haverier. Med långa stålbalkar (från brorivningar) byggde man en ramp över katastrofgropen och fram till ugnen. Där skar man bort kylmantlarna på gaveln och rev sig in i ugnen. Med en bandtraktor försedd med hydraulisk slaghammare bilades slag och med skopan bars slaggen ut. Vid nästa rivningstillfälle byggde man om en bandburen borrhavn till hydrauldrift, monterade på en svängkrans och ett tvådelat aggregat med en Montabert hammare. Maskinen som var fjärmanövrerad kallades PH710 (vägde 7,1 ton). Man kan säga att PH710 blev den första prototypen. Efter andra ugnsjobbet visste man vilka egenskaper rivmaskinen skulle ha. Den Mini-Max som Lars konstruerade inför det tredje blyugnsjobbet (1978) ser i princip ut som Brokken gör idag.

Konkurrenten köpte in sig

I Skellefteå fanns värsta konkurrenten på industririvningar, Börje Hedlund. Börje hade märkt konkurrens från Holmgrens och insåg möjligheterna med maskinen. Han erbjöd sig att köpa in sig i bolaget och satsa pengar i en 0-serie på fem maskiner som döptes till PH250. En kompakt fjärmanövrerad el-hydraulisk maskin med små mått och en vikt på 2.500 kg med en Montabert 125 hammare. I slutet av 70-talet skapades så två bolag, Holmhed System och Rivteknik.

En imponerande skara vid demonstration på Brokk

Holmhed System skulle utveckla maskinen och Rivteknik skulle bedriva rivning och vara testbana för maskinerna. Rivteknik etablerade sig i Stockholm, Göteborg, Karlstad, Sundsvall och Lindesberg med varje platschef som minoritetsägare. Med en stark organisation som hela tiden generade pengar lyckades man fortsätta utveckla maskinen utan några som helst bidrag.

1982 var det dags för USA

Fem år efter starten var det 1982 dags att ta steget ut i världen och man valde USA. Man startade en egen försäljning där via Demo Tech Inc. 1985 hade man sålt ett 50-tal maskiner på USA-marknaden. 1984 startades ett "Rivteknik" (Brake Tech Inc) tillsammans med en entreprenör, men fem maskiner i New York. Samtidigt hade ett företag i Övik börjat kopiera maskinen och gett det namnet Domole. Maskinen ansågs inte ha kvalitet och försvann genom konkurs.

Atlas Copco visade intresse

1979 hade man tillsammans med Rivners fått rivningen av Münchenbryggeriet och nya Riksdagshuset i Stockholm och maskinen hade fått en del uppmärksamhet i pressen. Atlas Copco visade intresse för försäljningsrätten, då maskinen med sin fjärrstyrning fungerade ypperligt att skrota berg i gruvor. Där räckvidden ej räckte till, monterades maskinkroppen i skopan på en lastmaskin med fjärrstyrningen dragen till förarhytten. 1983 ingicks ett avtal med Atlas Copco som fick försäljningsrätten i alla länder utom USA, som Holmhed fortsatte att sköta själv. Avtalet med Atlas Copco upphörde 1988/89 då försäljningsrätten återgick till Holmhed System.

Från Mini-Max till Brokk

Ännu i början av 80-talet såldes maskinerna under namnet Mini-Max, men det namnet gick inte att varumärkesskydda. En av företagets anställda kom med förslaget Brokk. En av

Asagudarnas smeder som smidde Tors hammare var en dvärg vid namn Brokk. Vad kunde passa bättre? 1998 bytte Holmhed System också företagsnamnet till Brokk AB. Utvecklingen för bolagen hade gått fort och Börje, Lars och Per-Martin började känna sig slitna. Holmhed såldes 1985 till Contorta. Fem år senare köpte Sorb Industri ut Holmhed från Contorta. Sorb Industri ägs sedan

Studiebesök på Brokk

1999 av industrimannen Carl Bennet. Rivteknik, hade utvecklats till Sveriges största rivningsföretag, såldes 1988-1990 till Skanskas dotterbolag Stabilator. Ett nytt blad i Brokks historia började och en stor satsning på världsmarknaden gjordes.

Brokk är världsledande

Brokk har idag utvecklats till att bli världsledande på fjärrstyrda rivningsmaskiner och exporterar 85 % av sina maskiner. Bolaget är representerat i ett 30-tal länder i samtliga världsdelar. När man talar med kollegor från t ex USA och England har Brokk blivit ett eget begrepp inom demoleringsbranschen. Som ASSA förknippas med lås, förknippas Brokk med säker och effektiv rivning. Jag som amatör, när det gäller rivning med Brokk, imponerades av användningsområdena bilning, klippning och skopa för uttransport.

Att man dessutom experimenterar med att montera väggsåg i Brokken öppnar för oanade möjligheter och säkerhet.

Användningsområdet är avsevärt större än man tror

Maskinernas små yttremått och stora kraftpaket samt låga vikt gör att dess möjligheter och användningsområden är oanade. Detta gör att man slutar tänka på Brokken som en larvburen bilningamaskin utan mer som en robot som bl a kan demolera betong, tegel och annat byggmaterial. Att det är en robot ser man på att den har kommit till stor användning på atomkraftverken för hanteringsverksamhet i miljöer där människan inte kan vistas. Genom sin värmetålighet är den perfekt på smältverk och cementindustrin, vilket gör att man kan påbörja arbetena betydligt snabbare och få det fortare utfört vilket minimerar

ställtiderna.

Utökning på gång?

Utvecklingen av maskinerna pågår kontinuerligt, vilket kan innebära att produktfamiljen utökas från dagens fem eller att nya tillbehör tillkommer. Det är troligtvis bara fantasin som sätter gränserna. Tänk en marknad där det behövs något starkt, lagom storlek, uthållig och som orkar det mesta, så finns det plats för en maskin av den typ som Brokk.

Uppskattat besök

Våra gäster från Japan och Europa var mycket imponerade av Brokken. De som var leverantörer ville ta upp diskussion om möjligheten att bli återförsäljare. Av entreprenörerna var det många som var övertygade om att de skulle beställa maskiner när de kom hem. Det var ett mycket trevligt och lärorikt och välordnat besök. Ingen av våra gäster hade velat varit utan detta besök. Att Brokk fått nya ambassadörer i världen stod klart när jag pratade med delegaterna efteråt.

Text och foto: Gunnar Landborg!

Tack till...

Tack Per-Martin Holmgren, en av grundarna till Brokk, för all information! Tack Martin Johansson, Mats Hedlund och Birgit Eriksson för er hjälp, ert stöd och vänlighet, men framför allt tack maskinen Brokk för att du finns. Inte bara för att jag som svensk ska kunna känna stolthet för att den är tillverkad här. Utan jag tror att alla som håller på med betongdemolering

Vi kikar på några av våra kollegors medlemstidningar...

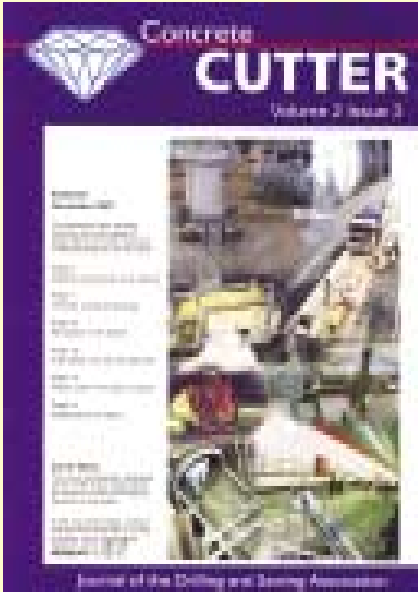
USA

Concrete Sawing and Drilling Association, CSDA, har drygt 455 medlemmar varav nästan 300 är håltagningsentreprenörer. Organisationen ger ut en tidning vid namn "Concrete Openings".

Storbritannien

Drilling and Sawing Association, DSA, har en medlemstidning som heter "Concrete Cutter". Föreningen har drygt 20 leverantörer som "supplier members" samt ett 35-tal "contractor members with DSA/CITB certificate". Till detta skall även ett drygt 40-tal "contractor members without DSA/CITB certificate."

Japan

Japan Concrete Sawing & Drilling Association, JCSDA, har en medlemstidning som kort och gott kallas för "News Letter". Antalet medlemmar i föreningen ca. 40 samt drygt 20 leverantörer. Utöver detta finns det även ett 80-tal företag som står under bevakning och vill in i föreningen.

Finnkampen på diamantverktygs- marknaden mera intensiv

På den nordiska diamantverktygsmarknaden som traditionellt varit under svensk kontroll håller det på att bildas en stark finsk sammanslutning. Den traditionella finska tillverkaren Levanto Oy har slutit ett långvarigt samarbetsavtal med Terra-Team Oy som fram tills nu verkat som importföretag. Bakom samarbetets intensifiering ligger förändringar som skett under den senaste tiden på globalt och på den skandinaviska marknaden. Hagby som tillverkar samt säljer diamantverktyg och maskiner har nyss brutit avtalet med sin representant och startat eget kontor i Finland. Olssons Diamantverktyg har haft en turbulent tid på sistone då man först köptes av Diamant Boart som i somras sålde hela verksamheten till Electrolux som sedan tidigare äger Dimas.

Lätt beslut att ingå samarbete

Patrick Sandman, vd på Levanto, konstanterar att det var ett lätt beslut att ingå återförsäljningssamarbete med Terra-Team då man sedan tidigare hade erfarenhet av samarbete för prospektering. Det 65-åriga företaget i Grankulla har enligt Patrick Sandman alltid satsat på forskning och produktutveckling. Med en ökad försäljningsstyrka förbättras

även möjligheterna till ökad produktutveckling. Rauno Vennola, vd på Terra-Team, ser utvecklingen i diamantverktygsbranschen som stabil. Terra-Team är ett företag som förutom att agera som diamantverktygsförsäljare även säljer och tillverkar utrustning för malmletning och prospektering.

Omsätter ca. 900 miljoner

Levanto och Terra-Team kontrollerar tillsammans en betydande del av den finska diamantverktygsmarknaden. Totalt uppgår den gemensamma årsomsättningen till ca. 900 miljoner svenska kronor. Finland har aldrig haft någon betydelsefull export av diamantverktyg till utlandet, men den nu bildade sammanslutningen kommer även att satsa på export till utlandet. Levanto anställde två erfarna säljare i stockholmsområdet och har sedan drygt ett år tillbaks ett dotterbolag i Göteborg (Globe-Tool). Totalt sysselsätter Levanto sex personer i Sverige.

Patrik Sjögren

Visst är världen bra liten

Redaktör Patrik Sjögren var på semesterresa på Mauritius i somras och tänkte ha två veckors avkoppling från arbetet. Mauritius är en liten ö som rent geografiskt tillhör Afrika och ligger öster om Madagaskar. Att få en total avkoppling var inte lätt när man helt plötsligt stöter på en återförsäljare för bl.a. Hilti. Förutom Hilti så var man bl.a. åter-

försäljare för Norton. Så var man än tar sin tillflykt så förföljs man av de internationella tillverkarna inom håltagningsbranschen. Har du några semesterbilder på liknande upptäckter så tar redaktionen tacksamt emot dessa för publicering i kommande HiB-Info.

Drillo, varken kallblodstravare eller bollkonst- när!

Det finns en lækker norsk kallblodstravare vid namn Drillo och det finns en norsk bollkonstnär som förde norska fotbollslandslag mot oanade höjder. Nu finns det även en Drillo inom håltagningsbranschen. Förvisso är det kanske inte så konstigt med tanke på att Drillo är mycket snarlikt det engelska ordet drilling som helt enkelt betyder borrhning.

Automatiska borrhmatrare finns det en hel del av även om det i dagsläget inte är alltför vanligt att man använder den till vardags inom branschen. Att det fortfarande finns en viss tröghet när det gäller att lansera dessa produkter som måste anses både vara hjälpmedel liksom arbetsmiljöförbättrare. Med hjälp av en automatisk borrhmatrare slipper man de ”jobbigaste” momenten och kan koncentrera sig på att suga upp borrhvattnet eller förbereda inför kommande håltagningar.

Vad kostar en sådan utrustning? Hur mycket tid sparar man? Kan håltagaren finna någon vits med att bära på en extra utrustning för att ”slippa” stå vid maskinen under borrhningen? Frågorna är många, men frågan är om svaren är lika många! Leverantörerna får helt enkelt utmana oss och se om branschen är mogen.

På bilden nedan ser vi det senaste tillskottet i familjen ”automatiska borrhmatrare”. Lille Markus är kanske den generation som får det stora nöjet att borra med sådan utrustning?

Patrik Sjögren

FÖLJ MED HiB TILL HAWAII!!

INTRESSEANMÄLAN

Den 26 mars 2003 har håltagarnas och rivarnas internationella organisation, IACDS, International Association of Concrete Drillers and Sawers, sitt nästa möte denna gång på Hawaii! Lördagen den 29 mars påbörjas en späckad vecka med intressanta konvent och föreläsningar samt en branschspecifik maskinmässa.

Det är många som hört av sig och vill att vi skall arrangera en resa till mötet så nu går vi ut till samtliga medlemmar med en intresseförfrågan.

Anmälan är än så länge **inte** bindande, men det underlättar för oss om vi vet det ungefärliga antalet så snart som möjligt! Vi har redan bokat upp ett antal platser, men vi är osäkra på om de räcker.

Preliminärt program:

Onsdagen den 26 mars	Avresa Arlanda – Ankomst Honolulu
Torsdagen den 27 mars	Flyg Honolulu- Hawaii
Den 29 mars till 3 april	Konvent, föreläsningar, maskinmässa mm
Torsdagen den 3 april	Avresa Honolulu
Fredagen den 4 april	f m ankomst New York
Lördagen den 5 april	e m avresa New York
Söndagen den 6 april	Ankomst Stockholm

Vi landar i Honolulu, på ön Oahu och bor på förstaklass hotell på Waikiki Beach.

Dag 2 flyger vi till ön Hawaii som är den största av Hawaiiöarna och här checkar vi in på Hapuna Beach Prince Hotel. Detta är också vårt konferenshotell. Info om hotellet: <http://panorama.princeresortshawaii.com/>

Dag 4-9 konferens- och mässdagar.

Dag 10 Flyg till New York här bokar vi in på hotell och ställer kroppsklockan lite rätt!

Dag 11 flyg hem till Sverige dag 12 åter Stockholm.

Att göra på Hawaii? Förutom stränderna och Hawaii Volcanoes National Park finns tillräckligt!

Kostnad för ovanstående ca 20.000 SEK flyg, hotell delat dubbelrum.

Anmälan görs till HiB:s kansli **senast 26 oktober**.

Ja, jag är intresserad avst platser.

Namn:

Företag:

Postadress

Box 7835, 103 98 Stockholm

Telefon

08-698 58 00

Telefax

08-698 59 01

E-post

haltagning@bygg.org

Besöksadress

Norrlandsgatan 15 D

Organisationsnr

802013-2935

Internet

www.haltagningsentreprenorerna.se

Lågkostnadsmässa, är det framtiden för branschen?

Som de flesta känner till, köptes Demotech-mässan upp av Elmia i Jönköping och den renodlade branschmässan försvann som de flesta lovprisade. I dag borde det vara av intresse för håltagareentreprenörerna och leverantörerna att arrangera en så kallad lågkostnadsmässa typ Betonghåltagaredagen modell Brunnsborrhordagen. Är en lågkostnadsmässa framtiden för branschen?

Märsta Tennishall hyrdes

Brunnsborrhordagen arrangeras varje år av branschorganisationen system Avanti. I år hyrdes Märsta Tennishall till en kostnad av 20.000 kr och totalkostnaden inklusive Securitasvakt och städning blev ca. 35.000 kr.

Enkel frukost i mässhallen

För att locka besökarna att komma tidigt bjöds alla på enkel frukost i mässhallen mellan klockan 9 och 10. Detta var givetvis väldigt uppskattat av alla och framför allt av långväga besökare som kört bil hela morgonen. För övrigt hade man hyrt in ett marketeri från en fristående entreprenör där utställare och besökare kunde köpa sig en kopp kaffe, en öl eller lunch till vanliga priser, exempelvis kostade en lunch 50 kr. Sammanlagt kom ca. 270 besökare till Brunnsborrhordagen.

Kostnadsfritt för utomhusytor

Utställarna som var 40 till antal betalade inte efter yta, utan mer efter marknadsandel. Dessutom var det kostnadsfritt för alla att ställa ut utomhus. Utställningskostnaden varierade från 0 – till 8.000 kr beroende på om företaget var nystartat eller bara hade en billig nischprodukt och därefter en stegvis ökande mässkostnad beroende på företagsstorlek och säljvolym till branschen. Säljföretag av borrhjor, kompressorer och värmepumpar fick naturligtvis betala fullt pris, samtidigt som företaget Trappklättra'n betalade 2000 kr som hade en fantastisk säckkärra, pirra med el-motor, som kunde transportera värmepumpar upp och nedför trappor och vi håltagare skulle kunna transportera betongblock. Under dagen arrangerades två seminarier med branschanknytning

Två branschorganisationer

Brunnsborrhjor har två branschorganisationer Avanti system med 30 medlemsföretag, Geo-Tech med 50 medlemmar och 120 oberoende företag,

totalt 200 branschföretag med ca. 600 sysselsatta borrhjorare och arbetsledare enligt Olle Hellman ordförande i Avanti system.

En enda mässdag

En enda mässdag, på en fredag, med avslutande konferensmiddag på kvällen till en kostnad av 285 kr/kuvert. Uppslutningen runt middagen var helt otrolig, 160 middagsgäster var närvarande, därav 27 utställare och 133 besökare, hälften av besökarna kom på middagen.

Enkelt och billigt koncept

Detta enkla och billiga koncept har växt fram inom brunnsborrhjorbranschen under längre tid. De har varit organiserade 15 år tidigare än håltagningsbranschen och detta årliga arrangemang har blivit väldigt

Vad säger branschen?

Gunnar Landborg, DISAB Håltagning:
En minimässa är lätt och billig att arrangera! Om man dessutom förlägger minimässan tillsammans med ett halvårsmöte så skulle effekten ökas ytterligare. Buffé på kvällen vore kanske passande och mässan skulle vara öppen 4-8 timmar. Håltagardagen är kanske ett passande namn?

Patrik Sjögren, HiB-Info:

Att arrangera en håltagarmässa i förenings regi liksom tyskarnas förening gör vore nog den ultimata lösningen för både utställare och besökare!

Leverantör som dock vill vara anonym:

På senare år har mässorna kommit allt tätare och deltaga på samtliga är på tok för dyrt. En mässa varannat år räcker gott och väl. Varför kan inte mässan vandra runt i Sverige, t ex. Norrköping, Malmö, Göteborg m. . orter?

Vad anser du? Gör din röst hörd och låt oss andra veta vad du tycker! Din åsikt är viktig om vi skall kunna gå vidare med detta arrangemang. I skrivande stund finns det inga beslut tagna om denna typ av mässa, men om många är positiva till

En enkel lösning är oftast den bäs-

Vi har vid tidigare tillfälle uppmärksammat denna enkla lösning som visat sig vara den bästa. Alternativ finns förstås och vi jämför med den "muff" som Hilti saluför. Den muffen kräver mer av användaren då man måste fästa eller spänna fast muffen mot vägg/valv. Muffen sitter löst och orkar inte att hålla sig fast när man har borrarat igenom väggen eller valvet. Dessutom slits "plastringarna" och får närmast jämföras med en förbrukningsartikel. Vattenuppsamlaren som du ser på bilden är enligt redaktionen den bästa då den håller suget och behöver ej heller justeras eller byta plastringar efter en kortare tids nyttjande. Den rostfria vattenuppsamlaren har varit en succé ända sedan den lanserades

förra hösten. Totalt har tillverkaren sålt ett 500-tal sedan starten i höstas. För knappa tusenlappen får man en sugstos som sparar

arbetstid då man slipper skyddstäckning i vägg/golv och tak. Den hänger uppe på väggen med hjälp av vacuumtrycket som vattensugen genererar, under hela borrhjorningen, även då hålet är genomborrat. Dessutom sparar man miljön då man inte behöver något skyddsmaterial. Alltså får man mer hål borrhjorade med mindre jobb! Den

finns i storlek från Ø65 mm till Ø 210 mm. Därefter finns vattenuppsamlaren med 50 mm intervall.

Patrik Sjögren

Följ med HiB på studieresa till World of Concrete 2003 – Las Vegas

Detta är världens största mässa med inriktning på betong. Hit kommer 10.000-tals besökare för att se, känna och prova över 1.500 utställares produkter!

För folk som arbetar med betong är detta givetvis ett Eldorado!

År 2003 pågår mässan mellan den 3 och 7 februari. Vi planerar att vara borta under perioden 1 till 7 februari.

Vi vill veta om intresset bland håltagningsföretagen är tillräckligt stort för att arrangera en resa.

Jag/vi är intresserad(e) antal personer

Jag/vi är inte intresserad(e)

.....
Företag

.....
Telefon

.....
Uppgiftslämnare

Senast fredagen den 25 oktober 2002 vill vi ha Din intresseanmälan per post eller fax till:

HiB:s kansli
Box 7835
103 98 STOCKHOLM
Fax: 08-698 59 01

För ytterligare frågor kontakta Lars Sandström tel 08-698 58 73 eller
e-mail: lars.sandstrom@bygg.org

Postadress

Box 7835, 103 98 Stockholm

Telefon

08-698 58 00

Telefax

08-698 59 01

E-post

haltagning@bygg.org

Besöksadress

Norlandsgatan 15 D

Organisationsnr

802013-2935

Internet

www.haltagningsentreprenorerna.se

Märkligt håltagningsuppdrag på Pater Noster

Utanför Marstrand på västkusten, Sveriges framsida, ligger fyren Pater Noster (Fader Vår) som är välkänd för alla fritidsseglare och yrkessjömän. Fyren är en stålgiutgodskonstruktion byggd 1868 av Gustav von Heidenstam, far till den kände författaren Verner von Heidenstam. Fyren Pater Noster är kulturminnesförklarad och förvaltas av föreningen Pater Noster.

Fyren skall förstärkas sandblästras och målas. Arbetet finansieras via EU-bidrag. Efter kostnadsberäkningar har man beslutat att renoveringsarbetena skall utföras på landbacken. Hela fyren skall lyftas (väger 135 ton) och transporteras i land med en pontonkran. Efter diverse försök att frilägga fyren, fann de att fyren inte gick att demontera med vanliga metoder, fyren var förankrad i 16 mindre granitfundament via en 100mm:s dubb i varje fyrben som var fastsvavlad i varje fundament.

Hopplöst läge

I detta hopplösa läge kontaktades Betonghåltagning i Göteborg AB. Förfrågan kom lite olämpligt mitt i semestertider, men Lars Magnusson åtog sig jobbet, det var en liten utmaning. Lars Magnusson, som är känd i branschen för ordning och reda analyserade problemen omgående: om jag har kompetent personal, rätt maskin och en kompetent diamantverktygs-leverantör, fixar vi detta. Han kollade upp detta omgående, personalen fixade han, Bill och Peter. En 3-växlad Promacsåg användes, inte så dum,

varvtalet 630 varv/min. och våran klinga var ett bra samboförhållande. Beställarens önskan var att arbetet skulle klaras av på tre arbetsdagar, etableringen skedde på tisdagen och det välplanerade arbetet var klart dagen efter till lunch. Maskin och klinga kylades från en regnvattenpöl intill fyren.

32 meter högt och vägde 135 ton

Fyrbenet lossågat notera att klingan inte ens slipat bort färgen på fundamentets vänstersida. Monsterkranen, pontonkranen kom närmare bestämt från Grenå i Danmark. Man förstår bättre kranens kapacitet då den lyfte det 32 meter höga fyrtonet som beräknades väga 135 ton och lyftes med ett utlägg på 45 meter.

Owe Persson

riktigt bra, men kanske lite okänslig när man måste finlira med hydrauliken, som är nödvändigt i detta fall när man sågar i 28 cm i stålgiutgods.

10 mm tjock schimsbricka

Jerneviken fick förtroende att leverera diamantverktygen. Jag var med på resan på tisdagen och beslöt att såga direkt i schimsbrickan som var 10 mm tjock och placerad mellan de 16 fyrbenen och granitfundamenten. Promacsågen med lägsta

Debatt och insändarsida

Debatt och Insändarsida! I de senaste numren av HiB-info har det funnits tendenser till pajkastning mellan leverantörer och entreprenörer. Uppenbarligen finns det debattglädje i branschen och det tycker vi är kul och bra. Detta vill vi på HiB-Info också försöka utveckla. Vi startar därför från och med nästa nummer en debatt och insändarsida där ni kan tycka till om vad som är fel, bör rättas till eller varför inte berömmas? Här har ni möjlighet att föra fram era åsikter och synpunkter. Vi från redaktionens sida förbehåller oss dock rätten att av platsbrist eller andra skäl redigera i materialet. Du får också skriva under signatur, men redaktionen måste veta vem du är. Skicka era synpunkter på e-post, fax eller brev till vårt kansli. Ansvarig för denna sida är Lars Sandström.

Föreningens arbete uppmärksammas

Håltagningsentreprenörerna inom Sveriges Byggindustrier (HiB) har för sitt internationella arbete belönats med The XXXII International Award For Commercial Prestige- New Millennium Award. Priset som utdelas av Trade Leaders Club har erhållits i konkurrens med 15.000 företag från 112 länder. Deras nominering lyder "För att HiB skapat kontakter med kollegor runt om i världen och visat på betydelsen av samarbete över gränserna". Priset hämtades inför ett par hundra affärsmän, diplomater m.m. på en bankett på Hotel Melia Roma Aurelia Antica i Rom. Priset består förutom äran av en vackert designad skulptur samt presentation och marknadsföring av föreningen samt hjälp med skapandet av nya kontakter. Trade Leaders Club har tidigare utdelat priser till svenska företag, Svensk Vodka AB och Karlshamns Oljefabriker AB, men de erhöll priset The International Award For Food and Commercials. Så man kan ju lugnt påstå att vi är i fint sällskap!

Lars Sandström

GLOBE-TOOL AB DIAMANTVERKTYG

TOOLGAL, LEVANTO,
SHIBUYA, DR BENDER

GÖTEBORG
Backa Bergögata 9
422 46 Hisings Backa
Tel: 031-52 27 00
Fax: 031-52 27 80

STOCKHOLM
Jenny Linds gata 16
121 52 Hägersten
Tel: 08-556 343 80
Fax: 08-556 343 81

VÅTSUG FÖR PROFFS!

Effektiviteten hos ett våtsug sitter inte bara i sugkapaciteten. Den ska vara lätt att göra ren och utformad för ett ergonomiskt handhavande. Sugkapacitet och pumpens förmåga att pumpa ut vätska måste räcka till. Slammet bör vid behov kunna samlas upp i filtersäck för att avlasta lokalernas avlopp. En lång livslängd ger en billigare maskin i längden.

DC 2700w har allt detta och mer därtill!

HxBxD: 950x540x605
Vikt: 37 kg
Inlopp: 50 mm
Rek. slanglängd: 5 m
Undertryck, max: 21 kPa
Luftflöde, max: 190 m³/h

Dustcontrol AB
Kumla Gårdsväg 14
145 63 Norsborg
Tel: 08-531 940 00
E-mail: support@dustcontrol.se
Internet: www.dustcontrol.se

Dustcontrol
TECHNOLOGY FOR CLEAN PRODUCTION

Allt fler upptäcker
vår nya generation
av diamantverktyg
och vårt maskin-
program

Midhage®

Jack Midhage AB, Box 1070, 269 21 BÅSTAD
Tel: 0431-710 00 Fax: 0431-754 70
info@midhage.se www.midhage.se

Mässkalender

Wast-Expo 2002
Las Vegas, Usa
7-9 oktober

Conex 2002
Taejon, Korea
10-15 oktober

Bauma China 2002
Shanghai, Kina
5-8 november

World of Concrete 2003
Las Vegas, Usa
3-7 februari

Byggmaskiner 2003
Svenska Mässan, Göteborg
11-14 mars

Intermat 2003
Paris, Frankrike
13-18 maj

Nordcon 2003
Elmia, Jönköping
21-23 augusti

KLASSIFICERAT

SÄLJES

Diverse håltagningsutrustning

2 st. Hakken kärnbormaskiner inkl. stativ
Pris 14.500:-/st

Kompressor, BIAB
Pris 3.500:-

Dibo hydraulaggregat inkl. ringsåg (äldre modell)
Pris 15.000:-

2 st. Jenkesågar inkl. hydraulaggregat
Pris diskuteras

Sundt Ø1000 mm golvsåg
Pris 11.500:-
Ring Högsbo Riv. o. Sanerings AB
Jörgen 0708-87 87 83

ATT ANNONSERA

I nästa HiB-Info (som utkommer i dec-02) har du chansen att annonsera gratis under denna rubriken. Därefter kommer en annons att kosta 275:- per införande och får maximalt innehålla 4 rader inkl. företagets namn och telefonnummer. Du kan annonsera under följande rubriker:

SÄLJES
KÖPES
BYTES
UNDERENTREPRENÖR FINNES
PERSONAL SÖKES

Sänd din annons till:
Spectranet
Saturnusgatan 85
260 35 Ödåkra

Fax: 042-27 06 76
E-post: patrik.sjogren@telia.com

Ny nordenchef på Tyrolit

Magnus Carlsson som tillträdde som nordenchef för diamantsidan på Tyrolit för ett par år sedan har alldeles nyligen avslutat sin anställning på egen begäran. Numera är han nordens chef för American Tool som har sitt nordenskontor i Köpenhamn.

Patrik Sjögren

Ny distriktsansvarig för sydöst på Hagby

Anders Svensson har sedan den 10 augusti formellt tagit över efter Kjell Eliasson när det gäller försäljningsområde Östra Västergötland, Småland och Blekinge.

Patrik Sjögren

Sveriges största

Dimas har med sina 78 anställda omsatt 168 miljoner under det senaste bokslutsåret som skall jämföras med Tyrolit som omsatte 118 miljoner med sina 36 anställda. Olssons omsatte 29 miljoner med 28 anställda. Därefter har vi Midhage med en omsättning på 24 miljoner fördelat på 6 anställda. Uppgifterna är hämtade från D&B och är uttagna den 11/6-2002.

Patrik Sjögren

Håltagarens bästa vän!

Sedan starten 1966, har Pullman utvecklat, tillverkat och marknadsfört bygg-, industri- och specialsugare. Företaget har sitt säte i Täby, 2 mil norr om Stockholm. Fabriken är sedan 1985 lokaliserad i natursköna Årjäng i Värmland. I nära samarbete med håltagare i Sverige har flera framgångsrika sugare tagits fram. PSS2000, slamavskiljaren, är ett exempel på hur Pullman leder utvecklingen. PV350P, våtsug med utkastarpump, har funnits på marknaden i 35 år och är en trogen arbetskamrat till många håltagare. Sedan några år tillbaka har Pullman även en serie stoftsugare. PVL finns i tre modeller, konstruerade för hög prestanda och god filterekonomi.

Ring, maila eller faxa för mer information. Besök oss även på www.pullman.se

Det är ingen tillfällighet att Betonghål i Uppsala och Såg- & Betongborrning i Uddevalla, två av Sveriges mest välorganiserade och lönsamma företag, köpt 27 borrarstativ av oss.

Transport-handtag.

Hjul Ø 26

Förstoringen visar 3 st bultslitsar i fotplattans bottendel.

Teknisk data

Max. borrar dimension 400 mm

Max. bormotor Weka 32

Max. stämphöjd 3,2 meter

Material matarpelare Rostfritt stål

Material teleskop Rostfritt stål

Material kuggstänger Rostfritt stål

Manöverfunktioner Krafthylsa

Matarhusens snabbkoppling Gearmectyp

Lagring matarhus: SKF

Framre insida kammrullar Sandbergplattan ökar balansen vid väggborrning.

Sandbergplattan ökar balansen vid väggborrning.

Förstoringen visar 3 st bultslitsar i fotplattans bottendel.

Kombiplattan Marcus med bultslits. Öka stabiliteten och borra med Weka 42 upp till 600 mm.

Hål i valv använd Sandbergplattan med pelarestöd.

Hål i vägg montera väggplattan på matarpelaren och bulta fast väggplattan.

Gradhål i alla vinklar, använd teleskopsystemet i

Sandbergplattan monterad med pelarestöd.

Marcus kombiplatta.

**Den enkla vägen.
Den kraftfulla vägen.
Den kreativa vägen.
Den snabba vägen.
Den produktiva vägen.
Din väg.**

DIMAS

The smart way.

Dimas AB, Box 2098, SE-550 02 Jönköping, Sweden.
Telephone +46 36 570 60 00, Fax: +46 570 60 10
www.dimas.com